

Jordbruksutskottets betänkande

1983/84:32

om reglering av priserna på jordbruksprodukter (prop. 1983/84:182)

Propositionen

I proposition 1983/84:182 har regeringen (jordbruksdepartementet) föreslagit riksdagen att godkänna de i propositionen förordade grunderna för reglering av priserna på jordbruksprodukter utom sockerbetor och socker för regleringsåret 1984/85.

Vad i propositionen förordats överensstämmer med förslag som på regeringens uppdrag utarbetats av en särskild kommitté efter överläggningar och i samförstånd med Lantbrukarnas förhandlingsdelegation.

För att minska en eventuell eftersläpning i kostnadskompensationen föreslås att vissa av de pris- och avgiftshöjningar som skulle ha trätt i kraft den 1 juli 1984 i stället får börja tillämpas den 1 maj 1984. Regeringens förslag innebär i övrigt i huvudsak följande. Som kompensation för kostnadshöjningar i jordbruksproduktionen tillförs jordbruket 519 milj. kr. genom prishöjningar den 1 maj 1984. En kostnadskompensation av ytterligare 2 % motsvarande 355 milj. kr. tillförs jordbruket den 1 januari 1985.

Som kostnadskompensation till viss förädlingsindustri föreslås utgå 140 milj. kr. den 1 maj 1984 och ytterligare 110 milj. kr. den 1 januari 1985.

En garantiregel införs som innebär rätt till överläggningar vid vissa avvikelser mellan faktisk och antagen kostnadsutveckling.

I avsaknad av aktuellt material över inkomstutvecklingen för andra företagare än jordbrukare utgår regeringens förslag om ersättning för inkomstfölsamhet från löneökningarna under år 1984 på framför allt det statliga avtalsområdet. Avdrag har på sedvanligt sätt gjorts för produktivitetsutvecklingen. Förslaget innebär att jordbruket den 1 maj 1984 tillförs ett belopp av 85 milj. kr.

Jordbruket bör vidare preliminärt tillföras 84 milj. kr. den 1 maj 1984 och 46 milj. kr. den 1 januari 1985 som en följd av vissa beslut under innevarande prisregleringsperiod.

Utöver det anförda innebär regeringens förslag att medel om totalt 112,5 milj. kr. under regleringsåret 1984/85 tillförs jordbruket för etableringsstöd m. m.

I propositionen förutsätts att reglerna för avvecklingsersättningen till vissa mjölkproducenter kommer att ändras i vissa avseenden i syfte att öka anslutningen. Det tillfälliga räntestödet bibehålls vidare oförändrat i norra Sverige under 1984 jämfört med år 1983.

De tekniska möjligheterna att införa ett tvåprissystem för mjölk kommer att övervägas. Likaså kommer en särskild grupp att tillsättas för att behandla frågan om spannmålsregleringens finansiering.

Utskottet

I likhet med jordbruksministern konstaterar utskottet med tillfredsställelse att föreliggande förslag till reglering av priserna på jordbrukets produkter för regleringsåret 1984/85 lagts fram i samförstånd med Lantbrukarnas förhandlingsdelegation. För egen del har utskottet inte något att erinra mot vad i propositionen förordats.

Utskottet hemställer därför

att riksdagen godkänner de i propositionen förordade grunderna för reglering av priserna på jordbruksprodukter utom sockerbeter och socker för regleringsåret 1984/85.

Stockholm den 12 april 1984

På jordbruksutskottets vägnar

EINAR LARSSON.

Närvarande: Einar Larsson (c), Håkan Strömberg (s), Grethe Lundblad (s), Hans Wachtmeister (m), Gunnar Olsson (s), Martin Segerstedt (s), Sven Eric Lorentzon (m), Jan Fransson (s), Jens Eriksson (m), Börje Stensson (fp), Lennart Brunander (c), Bo Arvidson (m), Inga-Britt Johansson (s), Wivi-Anne Radesjö (s) och Paul Lestander (vpk).